

Sèrie 3

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA CORRECCIÓ

La finalitat dels exàmens d'història contemporània per a majors de vint-i-cinc anys és comprovar el grau de coneixement sobre la matèria, i la competència i la destresa en les capacitats de raonament, d'exposició, de síntesi, de redacció i de totes aquelles que són necessàries per començar una carrera universitària.

La correcció de l'examen, per tant, ha de tenir en compte aquests dos paràmetres i incloure, com a criteris de valoració, el coneixement del que es pregunta i la manera com es respon i s'exposa. No es pot valorar per separat, sinó en conjunt. En definitiva, s'ha de comprovar quin grau de maduresa intel·lectual té la persona que s'examina i corregir la prova en funció d'aquest fet.

Pel que fa al coneixement històric, el corrector ha de valorar, segons el seu criteri i com a expert, de quina manera l'examinand respon els elements que caracteritzen el fet històric que es demana, com el situa cronològicament, com n'exposa els trets principals i com sap descobrir el joc de les causalitats i la lògica dels esdeveniments.

I, alhora, valorar si l'examinand ha entès el que se li pregunta, de quina manera expositiva i raonada respon, i quin grau té de coherent, clar i concís l'examen com a text.

Per tant, i com a criteris de correcció, volem apel·lar a la reconeguda capacitat de l'examinador/a per ponderar totes aquestes reflexions i plasmar-ho en la valoració que faci de cada un dels exàmens.

La prova té dues parts. La primera part parteix d'un fet contemporani i cal que respongui les preguntes que es fan. El criteri és que conegui un tema i la seva base històrica. A la segona part l'examinand només pot contestar tres de les cinc preguntes de l'examen i en cap cas corregir i valorar-ne més de tres. Creiem que com a criteri a seguir, en aquest cas, seria corregir fins arribar a la tercera i deixar les altres dues o una de més sense nota

PRIMERA PART

Llegiu els documents A i B i responeu a les tres preguntes següents (4 punts)

1. Comenteu la informació que facilita el quadre A. [1 punt]

Es pot veure el creixement de la productivitat del treball com un dels motors del creixement econòmic. La diferència entre la primera etapa i la segona seria que, mentre els Estats Units es va mantenint en uns taxes de creixement de la productivitat molt semblats perquè ja era una economia molt productiva des de feia anys, en la resta destaca el creixement en el segon període, entre 1950 i 1973. Això ens posa de manifest la recuperació de la postguerra que ens portarà al boom econòmic dels seixanta. Encara és més rellevant si veiem el creixement de la productivitat en els països vençuts en la guerra com són Alemanya i el Japó.

Puntuació: el punt queda assegurat si l'examinand explica els contextos explicats. Si explica una mica l'evolució econòmica sense fer cas als quadre estadístic es posaria 0,5. La generalització descontextualitzada seria un 0.

2. Digueu la informació que facilita el text B i resumiu-la en els seus punts essencials. (1 punt)

L'evolució econòmica de la contemporaneïtat està caracteritzada, segons Hobsbawm, pel progrés tècnic, pel creixement econòmic i per la globalització que implica el reordenament sota un sistema global de la funció econòmica de cada part del planeta regionalment. La pèrdua del treball humà arran del creixement tecnològic, el desplaçament de la producció cap a llocs on

els salaris són més baixos i el triomf ideològic del lliure mercat i del neoliberalisme, han vingut en paral·lel a la desaparició global dels mecanismes, estatals i d'altra mena, que controlaven, corregien i gestionaven aquests desajustos. Aquest seria la visió de l'historiador britànic sobre el devenir econòmic del segle XX.

Puntuació: si se sap resumir el text més o menys tenint en compte els trets que hem assenyalat més amunt seria 1 punt. Si es fan consideracions generals encertades sobre l'economia capitalista i la seva evolució o es comenten aspectes transcendentals del text també es puntuaria amb 1 punt. Qualsevol generalització divagadora sense cap mena de relació amb el text o parafrasejar-lo sense sentit serien 0 punts. És important la redacció i la manera d'enfocar-ho per valorar si cal el 0,5 punt.

3. Expliqueu quins serien els punts més definidors del capitalisme durant l'època contemporània i enumereu i resumiu un parell de moments històrics crítics d'aquest sistema econòmic (2 punts)

Es tracta d'una pregunta molt oberta on es poden assenyalat molts punts. Des d'aspectes econòmics fins socials o polítics sempre al voltant del sistema econòmic. Aquesta pregunta implica que se sigui coherent i resolutiu en l'argumentació que es triï. Si ho agafem des del punt de vista econòmic, es pot parlar de creixement econòmic; desenvolupament tecnològic; increment de la productivitat agrícola, industrial i de serveis; globalització; internacionalització dels capitals; mundialització del mercat; creixement dels mitjans de transport i la seva rapidesa; i tants d'altres punts que la persona correctora coneix amb escreix.

El resum d'un parell de moments històrics crítics estarien referits a qualsevol crisi del sistema: sens dubte la crisi del 29 seria un referent, però també es podria posar la Gran Depressió de finals del XIX, la crisi dels setanta o la crisi actual, entre d'altres.

Puntuació: si es posen alguns dels punts citats o d'altres que, a criteri de la persona correctora són adients, i es resumeixen dues crisis del sistema, serien els dos punts. Es tracta, com hem dit, d'una pregunta molt oberta on la maduresa i la redacció de l'examinand cal valorar-la convenientment. Si només es refereix a punts aïllats i es resumeix de manera incompleta el tema de les crisis es podria considerar la forquilla entre el 1,5 i 0,5 dependent de la manera en què està explicat i redactat. Si només posa una descripció del capitalisme i la seva evolució sense cap mena d'explicació del tema de les crisis seria la forquilla entre 1 i 0,5 també dependent de la manera que es faci. Si són només generalitzacions sobre el capitalisme i es fa de manera barroera o poc adient, la puntuació serà un zero.

SEGONA PART

Responeu a TRES de les cinc qüestions següents. (6 punts; 2 punts cadascuna)

1) Indiqueu si les afirmacions següents sobre la Guerra Freda són vertaderes o falses.

	vertadera	falsa
L'enemistat entre Hitler i Stalin representa l'origen de la Guerra Freda.		X
La independència de l'Índia i la segregació del Paquistán són una conseqüència directa de la Guerra Freda.		X
La formació de l'aliança militar de l'OTAN s'ha d'emmarcar en la conflictiva relació dels blocs mundials durant la Guerra Freda.	X	
La caiguda del Mur de Berlín i la desaparició de la Unió Soviètica se solen considerar com les fites que donarien per acabada la Guerra Freda.	X	

La crisi dels míssils cubans representa un litigi entre Fidel Castro i Kennedy que no té relació amb la Guerra Freda sinó que es tracta d'un conflicte regional per la supremacia del poder dels Estats Units al Carib.		X
---	--	---

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

2) Relacioneu cada personatge o esdeveniment històric d'una columna amb el corresponent a l'altra. Per fer-ho, escriviu el número corresponent en les caselles de la columna de la dreta.

1	Moviment sufragista britànic	4	Crack del 29
2	Segona Guerra Mundial	5	Concepte de "solució final"
3	Desaparició de l'Imperi Austro-Hongarès	1	Formació i creixement del feminisme
4	New Deal	3	Primera Guerra Mundial
5	Extermini massiu de població jueva	2	Winston Churchill, primer ministre britànic.

Puntuació: l'enumeració correcta dels personatges serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

3. Expliqueu què significa el terme "descolonització", quan es va produir i què va comportar pels nous països a nivell econòmic, social i polític.

Per descolonització s'entén acabar amb els governs d'uns pocs països occidentals sobre les seves colònies, en definitiva, l'arribada a la independència de les seves metròpolis de moltes zones de la terra que s'organitzarien en nous estats. Es va produir a partir dels anys cinquanta i durant els seixanta i setanta del segle XX, majoritàriament. Pel que va comportar la "descolonització" pels nous països es deixa un camp molt obert. Es tracta de parlar del neocolonialisme, de la mala articulació territorial de molts països nous amb fronteres fictícies, dels conflictes interiors polítics a causa del buit de poder i l'aparició de la militarització de la política paral·lela a la feblesa democràtica, del flagell de la Guerra Freda que comportarà l'alineament dels nous països a les grans potències, i tants d'altres aspectes.

Puntuació: serien 2 punts si s'explicita una mica el comentat a dalt. Si es posen vaguetats sobre la descolonització però es deixa entendre alguns elements dels preguntats es pot posar 1 punt. Si es parla d'una altra cosa, o es té una actitud molt moralista sobre el tema, si no es concreten alguns elements capitals o s'entén que, per exemple, no es contextualitza en el temps històric, no es puntuarà.

4. Expliqueu els trets polítics principals que defensaven les revolucions de 1820, 1830 i 1848 a Europa.

Les revolucions de 1820, 1830 i 1848 defensaven el liberalisme i el nacionalisme, o sigui, l'extensió dels principis liberals i la formació dels Estats-nacions contemporanis. Aquests principis liberals serien la sobirania popular; el constitucionalisme; la participació política a través del sufragi; les llibertats bàsiques d'expressió, de manifestació, d'opinió; la igualtat jurídica; la separació de poders; el dret de ciutadania; i d'altres aspectes. Tots aquests principis s'havien de concretar en els Estats que, alhora, s'havien de dotar d'una personalitat nacional. O sigui les estructures de poder que s'aglutinen a través d'un sentiment de pertinença nacional que esdevindrà patriotisme. Unes mobilitzacions revolucionàries amb participació popular i que representen, segons alguns historiadors, la lluita de la burgesia conjuntament amb el poble per enderrocar les estructures polítiques de l'Antic Règim.

Puntuació: si es posen la majoria dels elements que hem posat a dalt són els 2 punts. S'aniria restant puntuació en la mesura que es vagi diluint la resposta i vagi quedant inconcreta en els

seus punts principals o en la contextualització en el marc del segle XIX. Si es parla vagament del tema i/o està mal redactada la resposta no es puntuarà.

5. Digueu quin fet bèl·lic es considera que engega la Segona Guerra Mundial i expliqueu breument quins van ser els blocs contendents i com es poden caracteritzar.

El fet bèl·lic que es considera el punt d'arrencada de la Segona Guerra Mundial és la invasió de Polònia per part de les tropes alemanyes l'1 de setembre de 1939. Els blocs contendents són, d'una banda, les Potències de l'Eix -Alemanya, Itàlia, Japó i d'altres- i els Països Aliats – Anglaterra, URSS, EUA, i d'altres- i que els examinands poden enumerar o situar. Malgrat la diferència entre alguns d'ells, es poden caracteritzar els contendents amb el binomi de feixisme, d'una banda, i de democràcia, de l'altra, amb totes les consideracions que es podrien fer sobre les diferències entre la democràcia dels EUA i el stalinisme de la URSS.

Puntuació: si es posen la majoria dels elements que hem posat a dalt són els 2 punts. S'aniria restant puntuació en la mesura que es vagi diluint la resposta, quedi algun punt per tractar o vagi quedant inconcreta en la contextualització històrica. Si es parla vagament d'exemples de la tensió bèl·lica i surten elements dels que es demanen, la redacció i la contextualització poden ampliar o rebaixar la nota que aniria del punt al mig punt. Si es fan consideracions sobre la Segona Guerra Mundial de manera desordenada i gens ben explicada serien 0 punts.